

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 3064
Tarih : 15.07.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 16.07.2019
Sayı: -120.10-E 00000504319

E.00000504319

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de geleneksel tarımın devamlılığını sağlayan küçük aile çiftçiliğinin kooperatifler biçiminde örgütlenmesi için ilgili bakanlıklarca üretim aşamasında vergiden muaf tutma, hibe, destek, mazot indirimi yapılması, pazarlama aşamasında ise satış noktalarının belirlenmesi, kira indirimi ve lojistik destek gibi teşvik edici politikaların hayata geçirilmesi ve bu konuda gereken yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Rıdvan TURAN

Mersin Milletvekili

E.00000504319

GEREKÇE

Kooperatifçilik, farklı biçimlerde tanımlansa da esasında üretme ve satın alma gücü düşük üreticiler veya bireylerin ortak amaçlar etrafında toplanarak birlikte ekonomik ve sosyal çıkarlarını korumak için kar amacı olmaksızın ortaya çıkan örgütlenme biçimi olarak kabul edilmektedir. Kooperatifçilik örgütlemesine en uygun kesim küçük aile çiftçiliğidir. Küçük aile çiftçiliği, 50 dekar sulu toprağa sahip ve geçimini bu toprağa bağlı tarımsal üretimden sağlayan, yerel tohum, kimyasal olmayan gübreler (hayvan dışkı, kompost, münavebede baklagil uygulaması gibi) kullanan, üretim birimidir. Buradan elde edilen gıdalar insanlar için risk oluşturmaz. Ekolojii tahrip etmez, tam tersine onarır. Küçük aile tarımı daha fazla istihdam olanağı yarattığı gibi endüstriyel tarıma kıyasla daha fazla verimlilik sağlamasıyla açlığa çözüm olması sebebiyle de desteklenmesi gerekmektedir. Çünkü küçük aile tarımı farklı bölgelerin sosyo-ekonomik ihtiyaçları ve kültürel yapılarıyla uyumlu tarımsal teknoloji ve bilgiyi kuşaklar boyunca etkin bir tarımsal çeşitliliği inşa etmektedir. Ancak sanayileşmeye bağlı olarak endüstriyel tarım süreçleri küçük aile tarımını büyük oranda çöktürmüştür. Tarımsal araştırmalar bilim insanları tarafından tarladan çıkartılarak topraktan uzakta enstitü ve laboratuvarlara taşınmıştır. Tarımda hibrit tohum, yoğun kimyasal ve enerji girdi kullanımına dayalı üretim egemen olmuştur. Bu değişimle birlikte sağlıklı gıda tüketimi gibi pek çok olumsuzluk yaygınlaşmıştır.

Günümüzde endüstriyel üretimle birlikte tarım alanında yaşanan sorunların başında girdi maliyetlerinin yüksek olması, tarımsal üründe verim ve kalitenin düşük olması, sulanabilen arazinin azlığı ve mevcut su kaynaklarının etkin kullanılmaması gelmektedir. AKP hükümetleri tarafından uygulanan tarım politikaları bu sorunları çözmek yerine var olan sorunları daha da derinleştirmiştir. Her ne kadar tarımda yapısal sorunlar olsa da Türkiye’de mevcut tarımsal sorunların kaynağı çiftçilerin örgütsüz olmasıdır. Küçük aile çiftçiliğinin hem örgütsüz olması hem de devlet tarafından yeterince desteklenmemesinden kaynaklı olarak ulusal ve uluslararası sermayeye bağlı gıda şirketleri, ilaç, gübre ve tohum şirketleri karşısında üretim gücü her geçen gün zayıflamaktadır.

Anayasa’nın 171. maddesine göre, “Devlet, milli ekonominin yararlarını dikkate alarak, öncelikle üretimin artırılmasını ve tüketicinin korunmasını amaçlayan kooperatifçiliğin gelişmesini sağlayacak tedbirleri alır.” Anayasanın 171. maddesinden hareketle ticaret bakanlığı öncülüğünde 2012-2016 yıllarını kapsayan Türkiye kooperatifçilik strateji ve eylem planı hazırlanmıştır. Planda Türkiye’de kooperatifçiliğin mevcut sorunları; kamu hizmet

E.00000504319

sunumu ve kooperatifçiliğe elverişli bir ortam oluşturulması konusunda yaşanan aks eğitim, bilinçlendirme ve araştırma faaliyetlerindeki yetersizlikler, örgütlenme ve kooperatifler arası iş birliği, sermaye yetersizliği ve uygun finansmana erişim, denetim ve imaj , kurumsal ve profesyonel yönetim eksikliği, mevzuat ve uygulamadan kaynaklanan sorunlar olarak belirlenmiştir. Ancak tarımsal alandaki kooperatiflerin pratik olarak gelişim sürecine baktığımızda strateji eylem planının teoride kaldığını söyleyebiliriz. Bu durumun birinci sebebi, kooperatiflerin amaç ve değerlerinden uzak biçimde neoliberal politikalara bağlı bir kooperatifçilik yaklaşımının hayata geçirilmeye çalışılmasıdır. İkinci sebebi ise kooperatiflerin uygulanmasının kimler tarafından yapılacağına dair bir belirlenmeni olmamasıdır. Hâlbuki küçük aile çiftçiliği kooperatiflerin uygulanması için önemli bir kesimdir. Küçük aile çiftçiliğinin kooperatifler biçiminde örgütlenmesini sağlayacak koşulları oluşturmak tarımda hem kooperatiflerin yaygınlaştırılması hem de küçük aile çiftçiliğinin mevcut kapitalist üretim biçiminde daha güçlü kılmanın imkanı olacaktır. Dolayısıyla mevcut tarımsal sorunları çözmenin yolu küçük aile çiftçiliğinin kooperatifler biçiminde örgütlenmesini sağlayarak üretimde temel dinamik haline getirmekle olur.

E.00000504319

1	MENSUR IŞIK	MUŞ	
2	GÜLISTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
3	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	
4	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	SİİRT	
5	SIDIK TAŞ	SİİRT	
6	NİMETULLAH ERDOĞMUŞ	ŞANLIURFA	
7	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
8	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
9	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
10	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
11	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
12	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
13	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
14	MUAZZEZ ORHAN	VAN	
15	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
16	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
17	SAİT DEDE	HAKKARİ	
18	HABİP EKSİK	IĞDIR	
19	^		
20	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	